

Він поет.
І в цьому його сутнісь

90 років із дня народження Бориса Олійника (1935-2017)

2025

Віртуальну виставку
підготувала
бібліотекар ч/з № 1
Алла Любарець
Кількість джерел : 22

Борис Олійник

**(22.10.1935 -
30.04.2017 р.р.)**

**Відомий Український поет,
перекладач, дійсний член
НАНУ, голова Українського
фонду культури**

*“Коли вже народився ти поетом, —
За все відповідай у цьому житті”*

Б. Олійник

Народився Борис Ілліч Олійник 22 жовтня 1935р. в с. Зачепилівка на Полтавщині. Вірші почав писати в шкільному віці. Він "топтав стежку до п'ятого класу Зачепилівської семирічки", коли побачив у новосанжарівській райгазеті свій невеличкий вірш і своє прізвище. Будучи у 8 класі, Олійник почувався рівноправним членом редакції і виконував посильну для нього творчу роботу.

1953р., після закінчення шкільного навчання, вступив на факультет журналістики Київського університету імені Т. Г. Шевченка, а вже 1958р. розпочав роботу в редакції газети "Молодь України".

Пережите в дитинстві та в роки молодості склало основу першої його збірки поезій "Б'ють у крицю ковалі" (1962).

Вражає різноманітність поетичної творчості Олійника: задушевно-ліричне слово про матір; філософський роздум про непорушність зв'язку людини із землею; сокровенне, інтимне; лірика, сповнена драматизму та конфліктності; публіцистичність та ін.

Колись він сформулював своє життєве і мистецьке кредо: «Писати, як живеш, а жити, як пишеш». Багатомільйонну любов українців у всіх усядах він заслужив саме за свої щирі, чудові ліричні вірші, багато з яких стали піснями у співавторстві з найвідомішими композиторами України. Вони і зараз звучать як пісенна класика, є зразком найвишуканішого і наймелодійнішого українського слова.

Свою творчу роботу він завжди поєднував з активною громадською діяльністю. В 1971 - 1973рр. та з 1976-го року він — секретар правління Спілки письменників України, секретар правління Спілки письменників СРСР. Був депутатом Верховної Ради УРСР 10-го і 11-го скликань. У 1987 році Олійник став одним із фундаторів Українського фонду культури і до 2017 року залишався його головою на громадських засадах. У 1999-му поет очолив Національний комітет з державних премій імені Шевченка. Вдруге на цю посаду його було призначено в 2010 році.

Сумлінно виконуючи свої громадські та посадові обов'язки, Олійник побував майже в усіх «гарячих точках» міжетнічних конфліктів колишнього Союзу.

Помер Борис Олійник на 82-му році життя 30 квітня 2017 року після тривалої і важкої хвороби. Похований у Києві на Байковому кладовищі.

Погрібний А. Поклик дужого чину : ст., портр., силуети, наближення, публіцистика / Анатолій Погрібний ; вступ. сл. В. Г. Дончика та П. П. Кононенка. - Київ : Просвіта, 2009. - 676 с. - (Бібліотека Шевченківського комітету).

До нової книжки відомого літературознавця, доктора філологічних наук, лауреата національної премії України ім. Т. Шевченка Анатолія Погрібного (1942-2007) увійшли його літературно-теоретичні, історико-літературні та публіцистичні праці. Автор особливу увагу звертає на портретні характеристики ряду діячів української культури та літератури.

Енциклопедія Сучасної України / Нац. акад. наук України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України ; редкол.: І. М. Дзюба [та ін.]. - Київ : Поліграфкнига, 2001 –

Т. 24 : О. - 2022. – 943 с. : фот., фот. кольор., портр.

Енциклопедія Сучасної України - перше багатотомне видання про Україну у всіх вимірах від початку 20 століття до сьогодення. Енциклопедія подає цілісний образ новітньої України в подіях, інституціях, установах, родах діяльності, поняттях, особах. Охоплює всі сфери життя в Україні, відображає сучасні погляди на історичні події та постаті.

**Солод Ю. Українська література : конспект / Юлія Солод.
- Київ : Козаки, 1996. - 378 с. - (Бібліотека школяра та абітурієнта).**

Видання побудоване за принципом характеристики окремих визначальних постатей, їх внеску в літературний процес своєї доби, спрямоване на осмислення особливостей усього українського літературного процесу та окремих творів, поняття про творчий метод та індивідуальний стиль письменника.

Історія української літератури ХХ століття : підруч. для студ. гуманіт. спец. вищ. закл. освіти : у 2-х кн. / за ред. В. Г. Дончика. - Київ : Либідь, 1998.

Кн. 2 : Друга половина ХХ століття. - 453, [1] с.

Підготовлений в Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. В оглядових та портретних розділах висвітлюється літературний процес від 40-х до 90-х років.

З особливою докладністю аналізуються українська література 60-х років, зокрема творчість Л. Костенко, В. Симоненка, В. Стуса та ін.

Іванова І. Б. Українська література : навч. посіб. / І. Б. Іванова, С. В. Клімова. - Харків : Стеценко І. І., 2010. - 287 с.

Посібник складено відповідно до програми з дисципліни «Українська література» для вищих навчальних закладів, рекомендованої Міністерством освіти і науки України.

Історія української літератури XX - поч. XXI ст. : у 3-х т. : навч. посіб. / за ред. В. І. Кузьменка. - Київ : Академвидав, 2013 - - (Альма-матер).

Т. 2. - 2014. - 536 с.

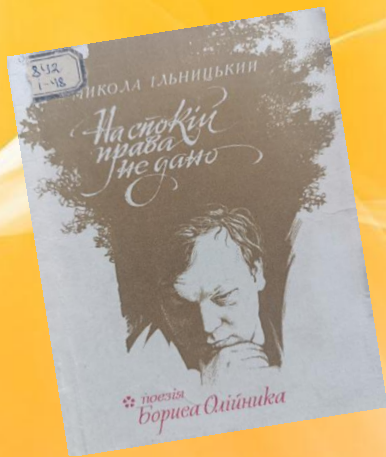
Другий том навчального посібника розкриває ключові явища і тенденції української літератури 50—80-х років XX ст., творчість найпомітніших письменників материкової України та зарубіжжя, а також майстрів перекладацької та літературознавчої справи цього періоду.

Українське слово : хрестоматія української літератури та літературної критики XX століття: в 4-х кн. / упоряд., фах. ред. Василя Яременка. - Київ : Аконіт, 2001.

Кн. 3 : Культурно-історична епоха соцреалізму (тоталітаризму і активного йому спротиву (антитоталітаризму - 1941 - 1991 рр.). – [вид. 2-ге, змін. і допов.] - 2001. - 799 с. : портр.

До третього тому увійшли біографії письменників і поетів та уривки творів епохи соцреалізму та антитоталітаризму 1941-1991 років.

Ільницький М. На спокій права не дано. Поезія Бориса Олійника : [літ.-крит. нарис] / Микола Ільницький. - Київ : Молодь, 1980. - 111 с.

В літературно-критичному нарисі багато цікавих спостережень і роздумів про поезію відомого українського поета Бориса Олійника. Творчість цього митця постає в ідейно-художній цілісності, розвитку та зв'язках з іншими поетами, з фольклором. Книга має розділи: "Батьки і діти", "Рух", "Пізнання", "Досвід".

Моренець В. П. Борис Олійник : нарис творчості / В. П. Моренець. - Київ : Дніпро, 1987. - 185, [2] с. - (Літературний портрет).

Нарис присвячений творчості відомого українського поета Б. Олійника, автора збірок "Коло", "Відлуння", "Стою на землі", "Заклинання вогню" та ін. Висвітлюється тематичне, ідейне та образне багатство поезії митця, яка сповнена закликом боротьби за мир, любов'ю до Вітчизни, людини-трудівника.

Клочек Г. Поетика Бориса Олійника : літ.-крит. нарис / Григорій Клочек. - Київ : Рад. письменник, 1989. - 330, [2] с.

В літературно-критичному нарисі багато цікавих спостережень і роздумів про поезію відомого українського поета Бориса Олійника. Творчість цього митця постає в ідейно-художній цілісності, розвитку та зв'язках з іншими поетами, з фольклором. Аналізуються джерела художнього мислення поета.

Пісня про Матір

Посіяла людям літа свої, літечка житом,
Прибрала планету, послала стежкам споришу.
Навчила дітей, як на світі по совісті жити,
Зітхнула полегко - і тихо пішла за межу.

- Куди ж це ви, мамо?! - сполохано кинулись діти.
- Куди ж ви, бабусю? - онуки біжать до воріт.
- Та я ж недалечко... де сонце лягає спочити.
Пора мені, діти... А ви вже без мене ростіть.

- Та як же без вас ми?... Та що ви намислили,
мамо?

- А хто нас, бабусю, у сон поведе по казках?
- А я вам лишаю всі райдуги із журавлями,
І срібло на травах, і золото на колосках.

- Не треба нам райдуг, не треба нам срібла і злата,
Аби тільки ви нас чекали завжди край воріт.
Та ми ж переробим усю вашу вічну роботу, -
Лишайтесь, матусю. Навіки лишайтесь. Не йдіть!

Вона посміхнулась, красива і сива, як доля,
Змахнула рукою - злетіли у вись рушники.
"Лишайтесь щасливі", - і стала замисленим
полем

На цілу планету, на всі покоління й віки.

Твори Бориса Олійника у фондах бібліотеки ЖДУ ім. І. Франка

